

**TRANSPARENCY INTERNATIONAL
SLOVENSKO**

VÝROČNÁ SPRÁVA

2005

Obsah:

I. Aktivity Transparency International Slovensko v roku 2005

- 1. Vzdelávacie iniciatívy na stredných a vysokých školách*
- 2. Tréningové centrum*
- 3. Znižovanie korupcie v podnikaní*
- 4. Výskum korupcie vo verejnom sektore*
- 5. Podpora systémových opatrení v boji proti korupcii*
- 6. Protikorupčne orientované aktivity v zahraničí*

II. Príklady aktívnej účasti Transparency International Slovensko na aktivitách zameraných na protikorupčné témy v roku 2005

III. Publikácie Transparency International Slovensko vydané v roku 2005

IV. Eudia a TIS

V. Spolupracujúce inštitúcie

VI. Darcovia podporujúci Transparency International Slovensko v roku 2005

VII. Finančná správa

I. Aktivity Transparency International Slovensko v roku 2005

Pri spätnom pohľade na rok 2005 možno konštatovať, že v tomto roku Transparency International Slovensko (ďalej len „TIS“) pokračovala v úspešnom rozvíjaní aktivít zameraných na boj proti fenoménu korupcie vo viacerých smeroch. Táto činnosť vychádzala z presvedčenia, že znižovať korupciu znamená urobiť systémové zmeny v oblasti prevencie a represie a zároveň zvyšovať citlivosť verejnosti na túto oblasť.

Aktivity, ktoré mali zvýšiť vnímavosť občanov na korupciu, sa zamerali na vzdelávanie študentov stredných škôl a univerzít, na protikorupčné tréningy zamestnancov štátnej správy a územnej samosprávy. Média ako protikorupčný hráč sú v boji s korupciou významným spojencom. Z tohto dôvodu TIS pripravila viaceré tlačové besedy, vydala niekoľko tlačových správ, v ktorých zaujala stanovisko k mnohým otázkam spojeným s korupciou a konfliktom záujmov. Popri publikovaní viacerých autorských článkov poskytli zástupcovia TIS mnoho vyjadrení pre médiá.

V oblasti systémových opatrení TIS spolupracovala na príprave nového zákona o verejnom obstarávaní alebo na pripravovanom zákone o konflikte záujmov. Spolu s inými mimovládnyimi organizáciami TIS podporila novelu zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

TIS bola v roku 2005 aktívna pri príprave publikácií a vo výskumnej činnosti. Analyzované boli viaceré oblasti nakladania s verejnými prostriedkami, TIS poukázala na dva konkrétne prípady, a to na rozdeľovanie dotácií z Environmentálneho fondu a financií z dodatočných daňových príjmov zo spoločnosti U. S. Steel Košice. TIS s pomocou siete externých spolupracovníkov vydala osem publikácií a štyri čísla newslettera *Pod lupou*.

Vydaním súhrnnej hodnotiacej správy sa ukončil dlhodobý monitoring verejného obstarávania (ďalej len „VO“). Aktivity súvisiace s VO prebiehali v spolupráci s expertom TIS na verejné obstarávanie Jiřím Vlachom. Oblasťou, ktorou sa TIS začala v tomto období systematicky zaoberať, je nakladanie s fondmi EÚ, ktoré vedie Marián Babitz. Samosprávny program TIS, opäť v spolupráci s Vladimírom Pirošíkom, nadviazal na úspešné aktivity z minulých rokov. Pokračovalo sa aj v iniciatíve zameranej na znižovanie korupcie v rámci podnikateľského sektora – Podnikateľská protikorupčná charta – a to pod vedením Pavla Nechalú.

V rámci medzinárodnej spolupráce v boji proti korupcii sme sa aktívne zapájali do aktivít medzinárodnej siete Transparency International. TIS aktívne spolupracuje na programe Transparency Through Awareness, zameranom na monitorovanie transparentnosti využívania štrukturálnych fondov EÚ v Slovenskej republike. TIS zároveň začala pracovať na novom medzinárodnom projekte, ktorého cieľom je transfer vedomostí a skúseností z potláčania korupcie na Slovensku do Srbska a Čiernej hory. Navyše, podobne ako v minulých rokoch, sa zástupcovia TIS zúčastnili na viacerých konferenciách.

Bilancujúc rok 2005, by TIS rada poďakovala donorom, ktorí podporili jej aktivity. Takisto členom Aliancie za transparentnosť a boj proti korupcii, externým spolupracovníkom TIS za ich doterajšiu spoluprácu a médiám, ktoré napomáhali vytvárať protikorupčné povedomie.

Viac informácií o aktivitách TIS poskytujeme v nasledujúcom texte.

I.1 Vzdelávacie iniciatívy na stredných a vysokých školách

V spolupráci s metodickými centrami uskutočnila TIS päť tréningov pre učiteľov venujúcim sa protikorupčnému vzdelávaniu v rámci vybraných stredných škôl.

Tréningom predchádzala príprava a aktualizácia metodických materiálov (*Celospoločenský problém – korupcia II, Metodická príručka*, aktualizované vydanie TIS, 2004, ktoré pripravil kolektív autoriek v spolupráci s TIS, a *Protikorupčná výchova v náuke o spoločnosti*, TIS, 2005). TIS zabezpečila výber školiteľov, ktorí na základe aktualizovaných učebných textov uskutočňovali jednotlivé tréningy s protikorupčnou tematikou. Po výbere školiacej skupiny sa začalo s organizáciou série piatich tréningov pre stredoškolských učiteľov, ktoré napomáhajú pripraviť učiteľov na kvalitné zvládnutie protikorupčnej problematiky vo výučbe. Prvý tréning sa uskutočnil 5. 12. v MPC Bratislava–okolie, ďalší 6. 12. v MPC v Trenčíne, 7. 12. v MPC v Prešove, 8. 12. v MPC v Banskej Bystrici a 9. 12. v MPC Bratislava–mesto.

Emília Sičáková-Beblavá ďalej počas roku 2005 viedla predmet *Korupcia a klientelizmus* na Fakulte Ekonomických a sociálnych vied Univerzity Komenského v Bratislave. Zároveň prednášala študentom Obchodnej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave a na Katedre Politológie Univerzity Komenského v Bratislave.

I.2 Tréningové centrum

TIS viedla tréningy pre centrálnu štátnu správu, ako aj pre miestnu samosprávu.

Pre zamestnancov miestnej štátnej správy uskutočnila TIS vo februári 2005 v Banskej Bystrici a v marci 2005 v Bratislave tréning k problematike prístupu k informáciám.

V máji 2005 v Banskej Bystrici a v júni 2005 v Košiciach viedli zástupcovia TIS, Emília Sičáková-Beblavá a V. Pirošík, seminár zameraný na znižovanie korupcie na úrovni miestnej samosprávy.

TIS v rámci svojich aktivít orientovaných na územnú samosprávu, uskutočnila stretnutie aktivistov venujúcich sa monitorovaniu činnosti tejto úrovne správy vecí verejných. Seminár bol podporený zastúpením nadácie Fridricha Eberta na Slovensku a uskutočnil sa v dňoch 22. až 24. júla 2005 v Horskom hoteli Skalka pri Kremnici. Nadviazal na podobné stretnutie, ktoré sa uskutočnilo v júli 2004 a bolo prínosom pre rozvoj watchdogerských aktivít na Slovensku. Trojdňovému semináru predchádzalo turné predstaviteľov českého občianskeho združenia Oživení/Bohemian Greenways po vybraných mestách Slovenska, ktorého cieľom bolo predstaviť aktivity týchto českých watchdogerov, ktorí sa venujú primárne občianskej kontrole volených zástupcov a nakladaniu s majetkom v rámci mesta Praha. Seminár aj turné, ktoré mu predchádzalo, znamenalo prínos nielen pre účastníkov, ktorí získali jedinečné informácie a poznatky od ľudí z praxe a odborníkov, ale aj pre prednášajúcich. TIS plánuje v týchto aktivitách pokračovať aj v budúcnosti.

V novembri 2005 sa pod vedením V. Pirošika uskutočnil seminár *Podpora pre protikorupčných lídrov* pôsobiacich v Bratislavskom kraji, na ktorý nadväzoval seminár pre protikorupčných lídrov pôsobiacich v Trenčianskom kraji. Cieľom uvedených seminárov je diskusia o možných protikorupčných nástrojoch, ktoré sa dajú používať na zníženie korupcie na miestnej úrovni správy vecí verejných a na identifikovanie lokálnych „nositeľov zmeny“ – protikorupčných lídrov.

I.3 Znižovanie korupcie v podnikaní

V súvislosti s iniciatívou znižovania korupcie v podnikaní sa znovu rozbehol projekt *Podnikateľskej protikorupčnej charty*, ktorý nadväzuje na úspešný pilotný projekt z roku 2003. Charta obsahuje verejne deklarované záväzky zo strany podnikateľov na obmedzenie korupcie. Cieľom je vytvoriť platformu na diskusiu a hľadať aliancie na presadenie kľúčových protikorupčných opatrení. Stránka www.charta.sk získala nový dizajn a obsah.

I.4 Výskum korupcie vo verejnom sektore

TIS sa v roku 2005 zamerala na výskum korupcie vo viacerých oblastiach verejného sektora, ktoré priblížime v tejto časti výročnej správy.

Hodnotenie troch rokov činnosti vlády SR a NR SR z hľadiska boja proti korupcii

Na tlačovej besede 18. októbra 2005 TIS prezentovala analýzu trojročného pôsobenia vlády SR a NR SR v oblasti znižovania korupcie. V časti venovanej aktivitám vlády hodnotí jednak jej programové vyhlásenie, jednak *Protikorupčný program*. Správa konštatovala, že pri formálnom odpočte všetky úlohy stanovené v *Protikorupčnom programe* boli splnené, ale poukazuje na viaceré nedostatky, ako je meškanie splnenia niektorých záväzkov a nereagovanie na aktuálne výzvy v oblasti boja proti korupcii. V prípade NR SR správa venuje pozornosť legislatívnej aktivite poslancov v boji proti korupcii, spomínajú sa návrhy zákonov s protikorupčným prvkom, a to prijaté aj neprijaté. Osobitne sa na záver hodnotí „čistota politického života“ a v krátkosti územná samospráva. Podrobnejšie hodnotenie je na www.transparency.sk.

Monitoring verejného sektora

V roku 2005 sa TIS zamerala na monitorovanie verejného sektora v piatich oblastiach – monitorovanie verejného obstarávania, monitorovanie personálnej politiky a politiky nakladania s majetkom v tzv. verejných firmách, ďalej monitorovanie kontrolných mechanizmov v týchto firmách, monitorovanie rozdeľovania verejných zdrojov na úroveň miestnej samosprávy a monitorovanie hlasovania poslancov VÚC v oblastiach, ktoré majú vplyv na korupciu.

Monitorovanie verejného obstarávania

Jednou z dlhodobých aktivít TIS je monitorovanie verejného obstarávania. Na jeseň roku 2005 sa zavíšil projekt série monitoringov VO v jednotlivých inštitúciách verejnej správy publikovaním komplexného hodnotenia verejného obstarávania na Slovensku pod názvom: *Tak dobre, ako sa len dá? Súhrnné hodnotenie monitoringov verejného obstarávania na Slovensku*.

Súhrnná správa bola publikovaná po vykonaní viacerých kôl monitoringov VO. Počiatkom roka sa ukončil monitoring vo všetkých **úradoch vyšších územných celkov Slovenska a vo**

vybraných školách v ich pôsobnosti. Ďalšie kolo monitoringov, ktoré odštartovalo vo februári, sa zameralo na **ministerstvá**. Napokon v priebehu leta 2005 prebehol záverečný monitoring verejného obstarávania vo **vodárenských spoločnostiach, organizáciách zabezpečujúcich odvoz a likvidáciu odpadov a vo firme Metro Bratislava, a. s.** Výsledky jednotlivých kôl verejného obstarávania prezentovala TIS prostredníctvom uverejnenia tlačových správ, či priamo médiám na tlačovej besede. Okrem informovania občanov prebehla na záver niektorých monitoringov aj odborná diskusia so zainteresovanými odborníkmi priamo z inštitúcií, v ktorých monitoring prebehol.

Monitoring nakladania s majetkom a personálnej politiky verejných firiem

Tento monitoring TIS sa sústredil na transparentnosť činnosti verejných firiem, teda spoločností s majetkovou účasťou štátu alebo územnej samosprávy. Po príprave metodológie výskumu a tréningu anketári TIS navštívili v priebehu leta 2005 deväť spoločností po celom Slovensku. Pomocou štruktúrovaného dotazníka zameraného na viaceré aspekty týkajúce sa transparentnosti predaja a prenájmu majetku verejnými firmami a ich personálnej politiky (napríklad existencia vnútroorganizačných predpisov, informovanie verejnosti, využívanie súťažných metód apod.) sa zisťoval súčasný stav v uvedených oblastiach. Takýto výskum prispieva k väčšiemu poznaniu doteraz systematicky málo preskúmanej oblasti podnikania štátnej správy a územnej samosprávy.

Monitoring kontrolných mechanizmov verejných firiem

Transparentnosť činnosti verejných firiem sa v tomto monitoringu skúmala z hľadiska kontrolných mechanizmov. Sledovala sa vnútorná kontrola fungujúca v týchto spoločnostiach a zároveň aj rôzne druhy vonkajšej kontroly, a to buď štátnymi orgánmi, ako je NKÚ SR, alebo priamo verejná kontrola týchto spoločností. Cieľom bolo zistiť, či a aké kontrolné mechanizmy majú organizácie zriadené na zisťovanie efektivity svojej činnosti a aké závery vyvodzujú z uskutočnených kontrol. Podobne ako v prvom kole tohto projektu anketári navštívili deväť rozličných verejných firiem. Vzorka bola zostavená tak, aby v nej mali zastúpenie všetky formy verejných firiem (štátne podniky, akciové spoločnosti a spoločnosti s ručením obmedzeným). Monitoring prebehol v období od septembra do novembra 2005.

Rozdeľovanie dotácií z Environmentálneho fondu a z dodatočných daňových príjmov zo spoločnosti U. S. Steel Košice

V roku 2005 TIS skúmala spôsob rozdeľovania verejných zdrojov miestnym samosprávam. Zamerala sa na dva konkrétne prípady nakladania s verejnými financiami – rozdeľovanie dotácií z Environmentálneho fondu a dodatočných daňových príjmov zo spoločnosti U. S. Steel Košice. Na základe zistení TIS sa rozdeľovanie dotácií z Environmentálneho fondu a z dodatočných daňových príjmov zo spoločnosti U. S. Steel Košice ukazuje ako nedostatočne transparentné. Výsledky analýz TIS sme prezentovali médiám, a teda aj širšej verejnosti. Bližšie informácie sú dostupné na webovej stránke TIS.

Analýza hlasovania poslancov Banskobystrického, Prešovského a Trenčianskeho samosprávneho kraja v rokoch 2001 – 2005 o vybraných problémoch verejného záujmu z hľadiska transparentnosti

Analýza hlasovania poslancov krajov v rokoch 2003 – 2005 o vybraných problémoch verejného záujmu z hľadiska transparentnosti prináša rebríček všetkých poslancov v sledovaných krajoch, zostavený podľa ich hlasovania o vybraných otázkach verejného záujmu, prerokovaných počas

Transparency International Slovensko

---

1. funkčného obdobia zastupiteľstiev regionálnej samosprávy. Predmetom analýzy boli hlasovania, pri ktorých sa dalo jednoznačne určiť, či prijatie navrhovaného pravidla alebo rozhodnutia bolo z hľadiska transparentnosti správnym alebo nesprávnym hlasovaním. Pri výbere hlasovania sa dodržiavala časová aj tematická reprezentatívnosť. Hodnotenú hlasovania vychádzajú z najdôležitejších kompetencií samosprávnych krajov – týkajú sa oblasti školstva, sociálnych vecí, nariadenia s majetkom krajov, ale aj samotného fungovania úradov samosprávnych krajov ako inštitúcií. Vypracovanie analýzy koordinovali spolupracovníci TIS V. Pirošík a I. Rončák.

Protikorupčné nástroje pri eurofondoch

TIS sa v roku 2005 zapojila do medzinárodného projektu koordinovaného sekretariátom Transparency International. Jeho cieľom je prispieť k zvýšeniu transparentnosti využívania eurofondov v nových členských krajinách EÚ prostredníctvom zvýšenia povedomia verejnosti o ich účele, spôsoboch riadenia a čerpania. Zároveň sa pozerá na existujúce a možné protikorupčné nástroje pri eurofondoch.

Projekt sa uskutočňuje v spolupráci s národnými pobočkami Transparency International v Poľsku, Českej republike, Lotyšsku, Estónsku a Litve. Táto spolupráca vytvára priestor na výmenu skúseností a informácií o fungovaní štrukturálnych fondov v týchto krajinách.

TIS sa v rámci tohto projektu zameriava na hľadanie a identifikovanie oblastí využívania štrukturálnych fondov, ktoré sa z hľadiska transparentnosti javia ako potenciálne problémové a vhodné na spracovanie odporúčaní na zlepšenie. V prvej fáze TIS uskutočnila analýzu nedostatkov systému rozdeľovania štrukturálnych fondov. V druhej fáze boli vypracované odporúčania na odstránenie zistených nedostatkov. V tretej fáze sa projekt sústreďuje na sprostredkovanie zistení cieľovým skupinám (potenciálnym žiadateľom, novinárom, zodpovedným predstaviteľom verejnej správy, verejnosti), ako aj na hľadanie možností implementácie navrhovaných riešení. Preto sa napr. v decembri 2005 uskutočnil workshop zameraný na diskusiu o možných zlepšeniach v oblasti transparentnosti riadenia štrukturálnych fondov na Slovensku. Na workshope sa zúčastnili experti na štrukturálne fondy, verejné obstarávanie a zástupcovia Odboru boja proti korupcii Úradu vlády SR.

Index vnímania korupcie (CPI)

Transparency International Slovensko každoročne prezentuje Index vnímania korupcie (Corruption Perceptions Index – CPI) vypracovaný Transparency International. Ten tohtoročný hodnotí úroveň korupcie v 156 krajinách sveta. TIS ho prezentovala na tlačovej besede v októbri 2005 v Bratislave.

I.5 Podpora systémových opatrení v boji proti korupcii

V roku 2005 TIS aktívne podporovala vybrané systémové opatrenia, ktoré majú vplyv na rozsah korupcie na Slovensku. Bolo to tak pri príprave návrhov novej legislatívy alebo pri prezentovaní tém súvisiacich s korupciou odborníkmi z rôznych oblastí.

Spolupráca na novom zákone o VO

Zástupcovia TIS – J. Vlach a Pavel Nechala – boli členmi pracovnej skupiny vytvorenej pri Úrade pre verejné obstarávanie, ktorej cieľom bola príprava novej právnej normy týkajúcej sa verejného obstarávania. Uskutočnili sa viaceré stretnutia s predstaviteľmi Úradu pre verejné

obstarávanie a s Ministerstvom financií SR, na ktorých predmetom diskusie bol pripravovaný zákon o verejnom obstarávaní a výsledky výskumu TIS v tejto oblasti.

Diskusie o možnostiach zlepšenia VO na ministerstvách a úradoch VÚC

V súvislosti s aktivitami TIS týkajúcimi sa hodnotenia a monitorovania verejného obstarávania sa uskutočnili stretnutia so zástupcami VÚC v júni 2005 a neskôr so zástupcami ministerstiev. Predmetom bola diskusia o možnostiach zlepšenia VO v jednotlivých inštitúciách.

Podpora prijatia novely infozákona

24. augusta 2005 vydala TIS spolu s ďalšími štyrmi mimovládnyimi organizáciami tlačovú správu, v ktorej vyslovili súhlas so znením novely zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Dôvodom bolo akceptovanie viacerých pripomienok mimovládnych organizácií v pripomienkovom konaní. Novela zabezpečuje, aby slobodný prístup k informáciám bol naďalej v takom rozsahu, ako ho poznáme od roku 2000.

Spolupráca na navrhovanom zákone o lobingu

Zákon o lobingu, ktorý sa koncom roka 2005 stále nachádzal v legislatívnom procese, bol tiež pripomienkovaný TIS. P. Nechala sa aktívne podieľal na jeho tvorbe. Zúčastnil sa na viacerých rokovaníach, ktoré formovali jeho podobu.

Výhody a riziká Public-private partnership

TIS sa začala venovať aj oblasti verejno-súkromných partnerstiev. Okrem výskumu, ktorý v súčasnosti prebieha, TIS v spolupráci s Partnerstvom pre prosperitu v septembri 2005 usporiadala seminár pod názvom *Výhody a riziká Public-private partnership*. Prvý blok zmapoval pohľad Svetovej banky na uvedenú problematiku a prezentoval situáciu okolo implementácie projektov PPP v Českej republike. Ďalší blok sa zameril na pripravovanú vládnu politiku PPP. Tretí blok bol venovaný konkrétnym existujúcim, respektíve pripravovaným prípadom verejno-súkromných partnerstiev. TIS seminárom potvrdila svoj záujem venovať sa, popri iných aktivitách, aj aktívnej participácii na diskusii o problematike PPP.

1.6. Protikorupčne orientované aktivity TIS v zahraničí

Rok 2005 bol z hľadiska aktivít v zahraničí orientovaný na transfer skúseností v oblasti boja proti korupcii do Srbska a Čiernej hory. Misie expertov TIS mali za cieľ nielen zmapovať zdroje korupcie, ale pokúsiť sa aj nájsť riešenia na základe našich a zahraničných skúseností.

Transfer skúseností zo Slovenska do Srbska a Čiernej hory v oblasti boja proti korupcii

TIS uskutočňuje s podporou Nadácie pre podporu občianskych aktivít (ďalej len „NPOA“) projekt zameraný na transfer vedomostí a skúseností so znižovaním korupcie na Slovensku do Srbska a Čiernej hory. Cieľom projektu je zlepšenie schopnosti bojovať s korupciou, a teda zníženie jej rozmerov vo verejnom sektore Srbska a Čiernej hory.

Projekt sa spočiatku zameril na identifikáciu problémových oblastí v súvislosti s korupciou, na zmapovanie príčin korupčného správania a na analýzu doterajších snáh o prijímanie protikorupčných opatrení. Slovenské skúsenosti z boja proti korupcii, ako aj skúsenosti iných krajín boli následne modifikované a prispôbosené srbským podmienkam. Projekt zahŕňa

Transparency International Slovensko

---

niekoľko študijných ciest slovenských expertov do Srbska, ako aj srbských expertov na Slovensko.

Prvá misia do Srbska (apríl 2005)

Spolupracovníci TIS, V. Pirošík a A. Salner, uskutočnili v apríli 2005 v rámci tohto projektu prvú misiu do Srbska. Cieľom bolo získať informácie o prostriedkoch a spôsoboch, ako aj o celkovom stave boja proti korupcii v Srbsku. Slovenskí experti uskutočnili sériu stretnutí najmä s verejnými činiteľmi. Počas prvej misie slovenských expertov do Srbska sa tiež uskutočnil workshop *Dobrá verejná správa a protikorupčné nástroje v Srbsku*. Misia bola zorganizovaná v úzkej spolupráci so srbskými partnermi Transparency Serbia. Výstupom z tejto misie je aj materiál *Hodnotenie protikorupčných nástrojov v Srbsku*.

Druhá misia do Srbska (jún – júl 2005)

A. Salner a V. Pirošík uskutočnili druhú misiu do Srbska koncom júna 2005. Hlavným motívom druhej misie do Srbska bolo prezentovanie slovenských skúseností v boji proti korupcii širšej odbornej verejnosti. Druhá misia sa sústredila na stretnutia s predstaviteľmi územnej samosprávy, novinármi a lokálnymi protikorupčnými lídrami. Uskutočnila sa séria workshopov v regiónoch Srbska. Výstupom z tejto misie je materiál *Návrhy možných riešení korupcie v Srbsku a Čiernej hore založené na slovenských skúsenostiach*.

Tretia misia do Srbska (október 2005)

TIS vyslala v októbri do Srbska svojich spolupracovníkov a odborníkov na verejné obstarávanie, J. Vlacha a P. Nechalú. Cieľom tretej misie slovenských expertov do Srbska bolo na základe stretnutí a diskusií zistiť stav systému verejného obstarávania. Za týmto účelom uskutočnili slovenskí experti niekoľko stretnutí s relevantnými srbskými partnermi. Druhým cieľom misie bolo predstaviť srbským partnerom z Transparency Serbia metodológiu monitorovania verejného obstarávania. Prebehla diskusia o možnostiach aplikácie monitoringu VO, ktoré uskutočnila TIS na Slovensku, v podmienkach Srbska a Čiernej hory.

II. Príklady aktívnej účasti Transparency International Slovensko na aktivitách zameraných na protikorupčné témy v roku 2005

- V apríli 2005 prednášala E. Sičáková-Beblavá na konferencii Konzervatívneho inštitútu v Ružomberku, ktorá sa venovala transparentnosti a environmentálnej politike.
- J. Vlach sa v dňoch 24. – 25. mája 2005 zúčastnil na konferencii *Veřejné zakázky – společná cesta k jasnému cíli* v Prahe. Na konferencii vystúpil s prednáškou Verejné obstarávanie na Slovensku.
- V júni 2005 sa programový koordinátor TIS, M. Babitz, zúčastnil v Berlíne na workshope, zameranom na tvorbu metodológie monitorovania štrukturálnych fondov EÚ.
- Zástupcovia TIS – M. Babitz a Rastislav Havran – sa v auguste 2005 zúčastnili na workshope v estónskom Taline. Workshop bol zameraný na plánovanie a skoordínanie ďalších aktivít v rámci projektu Transparency Through Awareness, ktorý koordinuje sekretariát TI v Berlíne.
- 15. septembra 2005 J. Vlach vystúpil s prednáškou Monitoring TIS verejného obstarávania na Slovensku na seminári *Transparentnost ve veřejných zakázkách v ČR* organizovanom TI Česká republika v Prahe.
- V septembri 2005 vystúpila E. Sičáková-Beblavá s prednáškou *Podnikanie samosprávy* na Jour fixe organizovanom Ústavom verejnej politiky Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave.
- E. Sičáková-Beblavá sa aktívne zúčastnila a prednášala na podujatí organizovanom SFPA k problematike verejno-súkromných partnerstiev v októbri 2005.
- V nórskom Oslo v októbri 2005 prednášala E. Sičáková-Beblavá o korupčných rizikách pri podnikaní.
- Prezidentka TIS E. Sičáková-Beblavá prednášala v novembri 2005 o výsledkoch výskumu TIS v oblasti VO na konferencii v Bratislave.
- E. Sičáková-Beblavá prednášala o korupcii a médiách ako protikorupčných hráčoch na Masarykovej univerzite v Brne v novembri 2005.
- S príspevkom o korupcii vystúpila prezidentka TIS aj na medzinárodnej konferencii o *Viacúrovňovej správe vecí verejných* v gréckych Aténach (november 2005).
- E. Sičáková-Beblavá sa zúčastnila na výročnej konferencii TI v Berlíne v novembri 2005.

Transparency International Slovensko

- Na konferencii organizovanej European Public Law Center v Aténach zameranej na pôsobenie kontrolných orgánov v oblasti znižovania korupcie vystúpila aj E. Sičáková-Beblavá.
- Na pozvanie Britskej obchodnej komory v SR sa v novembri 2005 v Bratislave P. Nechala a P. Filin zúčastnili na seminári na tému Public-Private Partnership v praxi.
- V dňoch 24. – 25. 11. 2005 sa P. Nechala zúčastnil na medzinárodnej konferencii pod názvom *Verejno-súkromné partnerstvá v krajinách strednej a východnej Európy*.
- Dňa 12. 12. 2005 sa E. Sičáková-Beblavá a P. Nechala zúčastnili na stretnutí s členmi Hospodárskeho klubu v Kežmarku.
- Jednotlivé tlačové konferencie usporiadané TIS v roku 2005:
  - 14. apríla sa uskutočnila prezentácia hodnotenia monitoringu verejného obstarávania v ôsmich VÚC na Slovensku. Na tlačovej besede 20. 7. 2005 TIS prezentovala závery analýzy rozdelenia dodatočných daňových príjmov zo spoločnosti U. S. STEEL Košice. 18. októbra bol prezentovaný Index vnímania korupcie zároveň s hodnotením troch rokov činnosti vlády SR a NR SR z hľadiska boja proti korupcii.

III. Publikácie Transparency International Slovensko vydané v roku 2005

V roku 2005 TIS vydala päť publikácií, tri záverečné správy a štyri čísla newslettera *Pod lupou*.

Protikorupčná výchova v náuke o spoločnosti

Daniela Ďurajková, Martin Kríž

November 2005

V novembri bola vytvorená nová publikácia – Ďurajková, D., Kríž, M.: *Protikorupčná výchova v náuke o spoločnosti*, TIS, 2005, ktorá obsahuje analýzu učebných osnov náuky o spoločnosti a cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z náuky o spoločnosti. Jej cieľom je poukázať najmä na tie možnosti, ktoré spomínané dva základné pedagogické dokumenty poskytujú, a na zapracovanie problematiky výučby protikorupčných nástrojov s využitím pripravenej metodickéj príručky. Koncom novembra 2005 sa zrealizovala tlač 600 kusov týchto textov.

Celospoločenský problém – korupcia II (metodická príručka)

Aktualizované vydanie

Daniela Ďurajková, Daniela Zemanovičová, Martina Zuberská

November 2005

V prípade publikácie – Ďurajková, D., Zemanovičová, D., Zuberská, M.: *Celospoločenský problém - korupcia II, Metodická príručka*, TIS, 2005 – ide o jej aktualizované vydanie. Táto publikácia prvýkrát vyšla v septembri 2004. Nové vydanie je komplexnejšie, obsahuje širší okruh tém a reaguje na spoločenské zmeny. Bolo vytlačených 400 kusov tejto aktualizovanej metodickéj príručky.

Tak dobre, ako sa len dá? (Súhrnné hodnotenie monitoringov verejného obstarávania na Slovensku)

Jiří Vlach, Emília Sičáková-Beblavá

November 2005

Publikácia *Tak dobre, ako sa len dá? (Súhrnné hodnotenie monitoringov verejného obstarávania na Slovensku)* je výsledkom dlhodobého záujmu TIS o problematiku verejného obstarávania. TIS už vydala viac ako desať odborných publikácií k tejto téme. Táto publikácia hodnotí VO z perspektívy získanej piatimi kolami monitoringov VO. Zmyslom a cieľom uskutočneného monitoringu verejného obstarávania bolo získať prehľad o stave verejného obstarávania z viacerých hľadísk (vrátane etického a protikorupčného hľadiska), a to v niektorých porovnateľných organizáciách verejných obstarávateľov, získané charakteristiky medzi nimi porovnať, vyvodit' primerané závery a navrhnúť možné odporúčania. Uskutočnilo sa hodnotenie a porovnávanie aktuálneho stavu verejného obstarávania nielen obstarávateľov na centrálnej úrovni správy vecí verejných, ale aj na úrovni územnej samosprávy.

Monitoring verejného obstarávania vo vodárenských spoločnostiach a spoločnostiach zabezpečujúcich odvoz a likvidáciu komunálnych odpadov

Jiří Vlach, Emília Sičáková-Beblavá

November 2005

Piate kolo už spomínaného monitoringu verejného obstarávania bolo zamerané na spoločnosti, ktoré poskytujú služby občanom. Táto záverečná správa okrem iného obsahuje aj analýzu aplikácie zákona o verejnom obstarávaní a zákona o prístupe k informáciám na tieto typy firiem a, samozrejme, poskytuje aj samotné hodnotenie sledovaných aspektov verejného obstarávania vo vodárenských firmách.

Monitoring verejného obstarávania na ministerstvách SR

Jiří Vlach, Emília Sičáková-Beblavá

September 2005

Publikácia obsahuje hodnotenie verejného obstarávania na centrálnej úrovni správy vecí verejných – na ministerstvách. Obstarávanie na ministerstvách je hodnotené z hľadiska štyroch aspektov. Prvým je hodnotenie organizácie verejného obstarávania, ďalej je hodnotený počet prípadov obstarávania, vybrané prípady obstarávania a poskytujeme aj porovnanie jednotlivých obstarávaní – benchmarking.

Monitoring verejného obstarávania v úradoch Vyšších územných celkov Slovenska a vybraných školách v ich pôsobnosti

Jiří Vlach, Emília Sičáková-Beblavá

Apríl 2005

Záverečná správa tretieho kola monitoringu VO, podobne ako ostatné, poskytuje hodnotenie verejného obstarávania, tentoraz v troch typoch inštitúcií: v úradoch VÚC, vo vybraných gymnáziách v ich pôsobnosti a vo vybraných stredných školách v pôsobnosti jednotlivých VÚC. Obstarávanie v uvedených typoch inštitúcií je hodnotené z hľadiska štyroch aspektov, ktoré boli predmetom monitoringu aj v ostatných kolách.

Participácia v samospráve (Nástroj protikorupčnej politiky)

Vladimír Pirošík ed.

Marec 2005

Jedným z očakávaných prínosov reformy verejnej správy, vrátane procesu decentralizácie, bolo priblíženie verejnej moci širšej verejnosti a vytvorenie akejsi prirodzenej motivácie na jej väčšie zainteresovanie do rozhodovania. Po viac ako pätnástich rokoch od začiatku transformácie sa ale nedá hovoriť o bezbarierovom kontakte verejnosti s orgánmi verejnej moci. Táto publikácia sa síce čiastočne venuje aj príčinám tohto stavu, pozerá sa však hlavne dopredu – chce byť aspoň malou pomôckou „ako na to“ pre tých, ktorí sa myšlienky komunikácie s verejnosťou nevzdali a podporujú ju.

Korupcia a protikorupčná politika na Slovensku v roku 2004

Emília Sičáková-Beblavá ed.

Január 2005

Začiatkom roku 2005 TIS publikovala súhrnnú hodnotiacu správu o stave korupcie na Slovensku pod názvom *Korupcia a protikorupčná politika na Slovensku v roku 2004*. Správa sa venuje problému korupcie v rôznych oblastiach slovenskej spoločnosti v roku 2004. Pokrýva široké spektrum tém ako napríklad: trestné činy korupcie, verejná mienka a vnímanie korupcie na Slovensku, hodnotenie naplňovania programového vyhlásenia vlády v oblasti boja proti korupcii v roku 2004, medzinárodné dohovory a spolupráca. Najväčšia časť správy sa venuje hodnoteniam jednotlivých inštitúcií verejného sektora (exekutívnej a legislatívnej moci, samosprávy,

záujmovej samosprávy, podnikaniu štátu). Médiá, súkromný sektor, financovanie politických strán a mimovládne organizácie sú tiež v rámci nej hodnotené. Správu uzatvára špecifická problematika stavebníctva. Správa je prístupná na webovej stránke TIS.

Pod lupou

V roku 2004 sa mesačník TIS *Pod lupou* zmenil na štvrťročník a s touto periodicitou vychádzal aj počas roka 2005. Okrem vývoja stavu korupcie sa venuje tiež viacerým prípadom netransparentného správania sa verejných činiteľov a podnikateľov a mnohým ďalším témam. Vydanie **január – marec** sa okrem pravidelného výberu z TI Newsletter zaoberá novou úpravou konfliktu záujmov v územnej samospráve, prináša rozhovor s predsedom najvyššieho súdu Milanom Karabínom. Vo vydaní **apríl – jún 2005** je zhrnutie monitoringu verejného obstarávania v úradoch VÚC, upriamuje sa pozornosť na Globálnu správu TI 2005 o korupcii v stavebníctve a je dokončená analýza novej úpravy konfliktu záujmov v samospráve. Číslo **júl – september** prináša články o samospráve a ochrane osobných údajov a o mestských firmách v súvislosti so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám. Tradične je súčasťou aj recenzia knihy, tentoraz titulu *Úradnícka motivácia, občianska spôsobilosť a verejná politika* od autora Juliana Granda. V **októbri – decembri** sa *Pod lupou* venuje hodnoteniu troch rokov činnosti vlády a územnej samosprávy z hľadiska boja proti korupcii, prezentuje ďalej index vnímania korupcie v roku 2005 a prináša článok o novele zákona o slobodnom prístupe k informáciám, za ktorú sa aktívne zasadzovala aj TIS. Prvý z dvoch článkov s témou lobingu v EÚ je tiež uverejnený na jej stránkach. Všetky vydania sú dostupné na webovej stránke TIS.

IV. Ľudia a TIS v roku 2005

Počas roku 2005 spolupracovala TIS s tými, ktorým nie je stav v oblasti fenoménu korupcie v spoločnosti ľahostajný. Či už to boli predstavitelia ústrednej štátnej správy, samosprávy, odborníci z rôznych oblastí verejného života alebo študenti vysokých škôl, ich spoluprácu si TIS veľmi váži.

Vo svojej činnosti v roku 2005 pokračovala aj *Aliancia za transparentnosť a boj proti korupcii*, ktorá je poradným orgánom TIS. Aliancia navrhuje oblasti, ktorými by sa TIS mala zaoberať, dlhodobé programové zameranie, navrhuje ľudí, ktorí by v jednotlivých oblastiach činnosti mohli spolupracovať a ktorí by takto tvorili odborné pracovné skupiny ad hoc.

Členovia *Aliancie za transparentnosť a boj proti korupcii*:

Milan Banáš, Anna Butašová, Iveta Griačová, Eugen Jurzyca, Mária Kolaříková, Katarína Mathernová, Grigorij Mesežnikov, Vladimír Pirošík, Oľga Reptová, Emília Sičáková-Beblavá, Dušan Stanek, Juraj Stern, Soňa Szomolányi, Jiří Vlach, Daniela Zemanovičová

Činnosť TIS počas roku 2005 personálne zabezpečovali:

Prezidentka TIS

Emília Sičáková-Beblavá

Office manager a programový koordinátor

Marián Babitz

Právnik

Pavel Nechala

Projektový asistent

Peter Filin

Knižný manažér

Ladislav Tolmáči, Alex Levský

Finančná manažérka

Marta Gabrielová

V roku 2005 jednotlivé programy zamerané na:

- *znižovanie korupcie v územnej samospráve* viedol **Vladimír Pirošík**,
- *znižovanie korupcie pri verejnom obstarávaní* viedol **Jiří Vlach**,
- *zavádzanie protikorupčných opatrení pri podnikaní* viedol **Pavel Nechala**,
- *znižovanie korupcie pri nakladaní s eurofondmi* viedol **Maroš Babitz**.

V. Darcovia podporujúci Transparency International Slovensko v roku 2005

- Britská ambasáda

Projekt zameraný na implementáciu protikorupčných opatrení v podnikaní. Trvá od júna 2005 do konca mája 2007.

- Európska komisia

Projekt *Transparency Through Awareness* sa zameriava na transparentnosť využívania fondov EÚ v nových členských krajinách. Projekt sa začal v júni 2005 a končí sa máji 2006.

- Holandské veľvyslanectvo

Výskum v oblasti transparentnosti projektov verejno-súkromných partnerstiev. Grant je v trvaní od októbra 2005 do septembra 2006.

- Nadácia na podporu občianskych aktivít

Projekt zameraný na transfer vedomostí a skúseností z potláčania korupcie na Slovensku do Srbska a Čiernej hory. Projekt trvá od januára 2005 do júna 2006.

- Open Society Foundation

Projekt zameraný na podporu lokálnych protikorupčných lídrov. Trvá od januára 2005 do augusta 2006.

- Open Society Institute

Projekt zameraný na transparentnosť činnosti tzv. verejných firiem. Jeho trvanie je od januára 2005 do decembra 2006.

- Partnership for Transparency Fund

Monitorovanie verejného obstarávania. Projekt trval do septembra 2005.

- Local Government Initiative

Projekt zameraný na znižovanie korupcie na úrovni územnej samosprávy. Projekt sa skončil vo februári 2005.

- Úrad vlády

Projekt vzdelávania pedagógov so zameraním na transparentňovanie prostredia, zvyšovanie citlivosti na korupčné správanie a protikorupčné nástroje. Projekt trval od septembra 2005 do decembra 2005.

- Zastúpenie nadácie Friedricha Eberta na Slovensku

Tréningové aktivity so zameraním na zlepšenie a posilnenie watchdogerskej lokálnej siete TIS a dotlač publikácie priamo súvisiacej s týmito aktivitami. Tréning sa uskutočnil v júli 2005.

- 2% z dane z príjmov

Transparency International Slovensko

Prostriedky v celkovej hodnote 212 789,- Sk, ktorými boli tiež podporené aktivity TIS v tomto roku, napomohli, aby v spoločnosti zaznel kritický pohľad na korupciu.

VI. Spolupracujúce inštitúcie

V roku 2005 TIS spolupracovala s viacerými inštitúciami. Boli medzi nimi slovenské, ale aj zahraničné mimovládne organizácie, štátne orgány, nadácie či univerzity:

AI NOVA
Aliancia Fair-play
Bohemian Greenways – Oživení
Centrum pre hospodársky rozvoj
Ekopolis
Ekonomická univerzita v Bratislave
Hospodársky klub Kežmarok
INEKO
Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť – SGI
Inštitút pre verejné otázky
Junior Achievement Slovensko – Mládež pre budúcnosť
Karlova univerzita v Prahe
Komunikačný dom – Košice
Konzervatívny inštitút
Local Government Institute
Masarykova univerzita v Brne
Metodické centrá
Ministerstvo školstva SR
Občan a demokracia
Odbor boja proti korupcii Úradu vlády SR
OZ Strážov
Partnerstvá pre prosperitu – Občianske združenie
Podnikateľská aliancia Slovenska
Protimonopolný úrad SR
Spoločnosť pre zahraničnú politiku – SFPA
Svetová banka – zastúpenie na Slovensku
Špeciálny súd

Transparency International Slovensko

Štátny pedagogický ústav

Transparency International – sekretariát

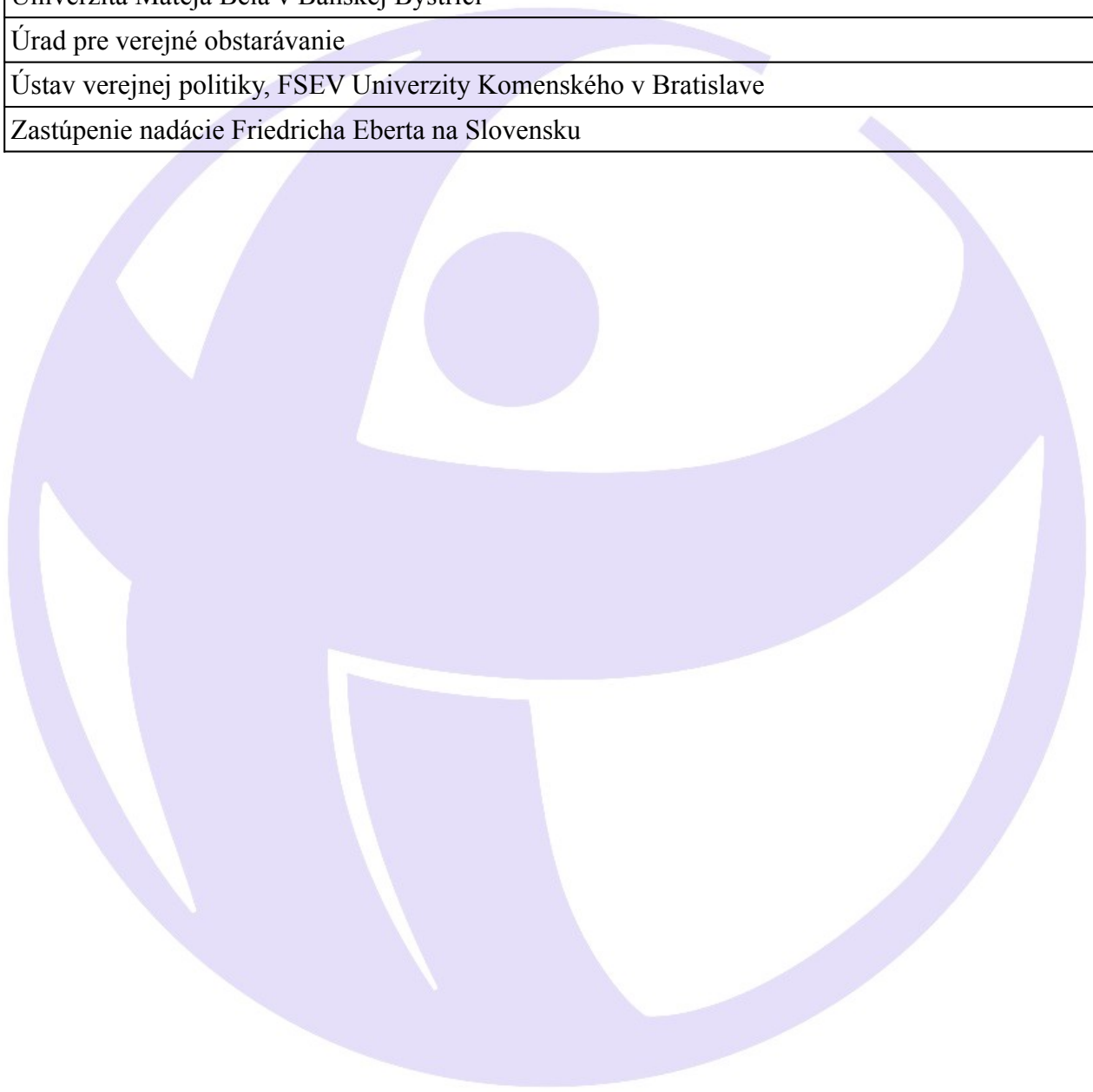
Transparency International – národné pobočky

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

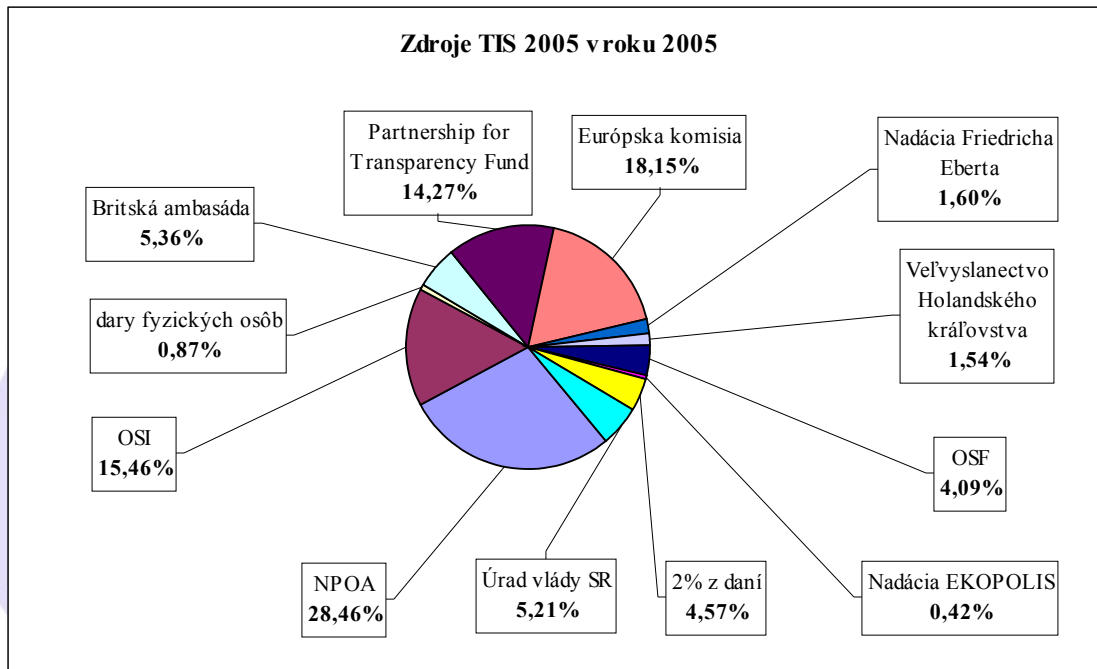
Úrad pre verejné obstarávanie

Ústav verejnej politiky, FSEV Univerzity Komenského v Bratislave

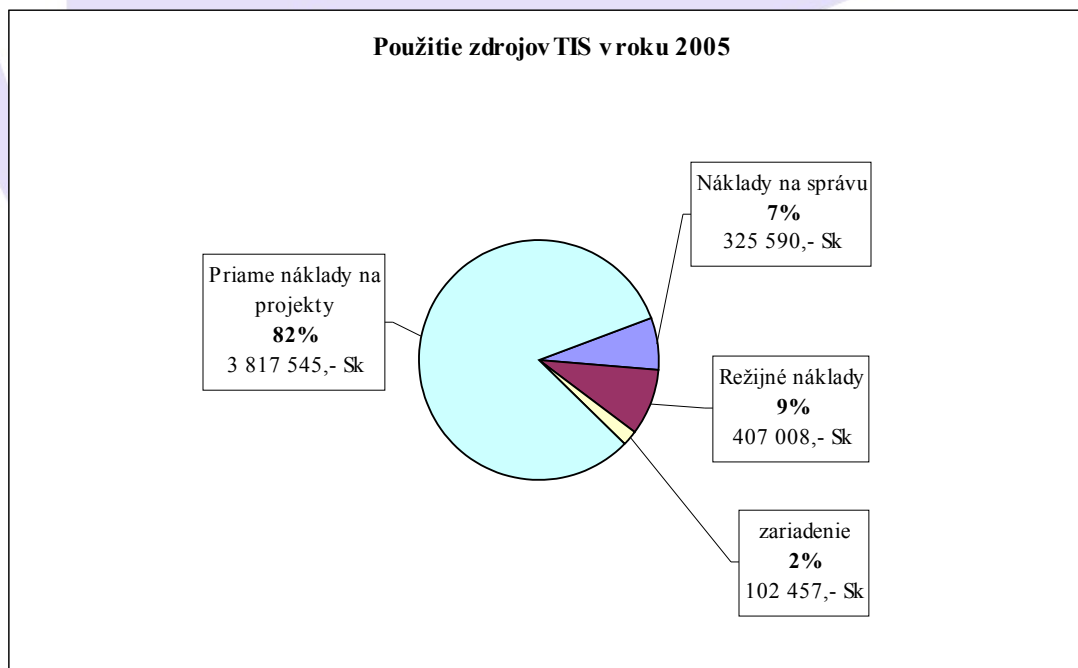
Zastúpenie nadácie Friedricha Eberta na Slovensku

VII. Finančná správa

Zdroje celkom: 4 680 356,- Sk

Náklady celkom: 4 652 600,- Sk

Použitie 2% z dane z príjmov v roku 2005 – spolu 212 789,- Sk

Použitie 2% z dane z príjmov v roku 2005

